

השמים כסאי והארץ הדום רגלי.
שמיים שיורש אדם נשמה
שפלולה מהקדוש ברוך הוא
ושכינתו, מאותה שעה נקרא בן.
אמר תנא אחד, וכי מאותו יום
שיורש אדם נשמה פלולה
מהקדוש ברוך הוא ושכינתו
נקרא בן? מנין לנו? מהפסוק הזה
שאמר דוד בספר תהלים, (תהלים
א) אספרה אל חק ה' אמר אלי בני
אתה אני היום ילדתיך.

אמר לו המנורה הקדושה, רועה
הנאמן, מה זה היום ילדתיך?
אלא בשבילך אמר דוד ברוח
הקדוש אני היום ילדתיך. הן עוד
היום גדול, באותו שנאמר בו
(דברים לד) ולא קם נביא עוד
בישראל כמשה. אתה קימת
בשכינה ואהבת את ה' אלהיך
בכל לבבך - שהינו הגוף, ובכל
נפשך - שהינו הנשמה, שחמשה
שמות יש לה: נשמה, רוח, נפש,
חיה, יחידה. ובכל מאדך - בכל
ממונך.

הקדוש ברוך הוא ושכינתו לא
יזוז ממך בכל אלו. אתה חשבת
שאפלו היו כל העולמות תחת
רשותך, היית נותן להקים שכינה
עם הקדוש ברוך הוא ולהמליכו
עם שכינתו על כל הממנים של
אמות העולם, ואחר כך להעלותו
ושכינתו - בדיוקנה פלולה מכל
המדות הטובות, בכל העולמות,
ובמחנות העליונים והתחתונים,
ועל כל ישראל.

מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא
מצרפה למעשה. מאחר שאתה
בנו - על כל מה שחשבת לרבונו,
קנים על ידך ולא תזוז ממנו
לעולמים, אלא תהיה בדיוקנו
בכל, ואתה בגלות גנוז מבני
אדם, ואתה מהעולם הזה שליחו
של הקדוש ברוך הוא לומר
דברים אלו לפניך, ואני מצוה

השמים כסאי והארץ הדום רגלי.
דמיונא דירית בר נש נשמתא, פלילא
מקודשא בריך הוא ושכינתיה,
מההיא שעתא אתקרי בן. אמר חד תנא, וכי
מההוא יומא דירית בר נש נשמתא, פלילא
מקודשא בריך הוא ושכינתיה, יתקרי בריה
מנא לן. מהאי קרא דאמר דוד בספר תהלים,
(תהלים ב) אספרה אל חק יי' אמר אלי בני אתה
אני היום ילדתיך.

אמר ליה בוצינא קדישא, רעיא מהימנא,
מאי היום ילדתיך. אלא בגינה אמר דוד
ברוח קדשא, אני היום ילדתיך. הן עוד היום
גדול, בההוא דאתמר ביה, (דברים לד) ולא קם
נביא עוד בישראל כמשה. אנת קיימת
בשכינתא ואהבת את יי' אלהיך בכל לבבך,
דהיינו גופא. ובכל נפשך, דהיינו נשמתא.
דחמש שמיהן אית לה: נשמה. רוח. נפש.
חיה. יחידה. ובכל מאדך, בכל ממונא דילך.
קדשא בריך הוא ושכינתיה לא יזוז מינה בכל
אלין. אנת חשבת, דאפילו הוו כל
עלמין תחות רשותך, הוית יהיב לון לאקמא
לשכינתא בקודשא בריך הוא, ולאמלקא ליה
בשכינתיה על כל ממנן דאומין דעלמא,
ולבתר לסלקא ליה ושכינתיה. בדיוקנא דילך
פלילא מפל מדות טבין, בכל עלמין,
ובמשריין עלאין ותתאין, ועל כל ישראל.

מחשבה (דף קנ"ט ע"א) טובה הקדוש ברוך הוא
מצרפה למעשה. בתר דאנת בריה,
על כל דחשבת למרן, יקיים על ידך, ולא
תזוז מניה לעלמין, אלא תהא בדיוקניה
בכלא. ואתה בגלותא גניז מבני נשא. ואנא
מעלמא דא, שליחא דקודשא בריך הוא
למימר מלין אלין קדמך, ואנא מצווה מניה,

ממנו שלא לזוז ממך בכל עת ושעה שאתה רוצה, אני וכל התנאים והאמוראים של הישיבות. קום השלם מצוות רבונך.

פתח ואמר, ועשו ארון עצי שטים. ספר תורה, עמוד האמצעי. ארונו השכינה. מבית ומחוץ תצפנו, את הקדוש ברוך הוא בשכינתו, מבחוץ ומבפנים (שלו), והפל אחד. מה שאין פן בארון של העולם הזה, שתורה מבפנים מין אחד, והארון מין אחר. זה בכתיבת דיו, וזה עץ מצפה זהב. שודאי התורה חביבה מהכל. זהו שפתוב, (איוב כח) לא יערקנה זהב וזכוכית.

ומצד אחר אפלו בעולם הזה מראה שהפל אחד, דיו ועץ. (שהדיו) מתפוחים שהם נעשו בעץ. (וכל דברי הדיו מעץ הם) ועוד, דיו שחר מבחוץ ולכן מבפנים. כך הם (חכמים בעלי תורה) בעלי תורה וחכמים - שחרים בעולם הזה, שהוא מבחוץ, ויפים באותו העולם הבא, שהוא מבפנים. ולכן דיו, לשון של דיו לעבד להיות כרבו. דיו: יו"ד יד"ו, חכמה ותבונה ודעת, שפתב אדם בידו בדיו. (ע"כ רעיא מהימנא).

פתח רבי יוסי ואמר, באינון רזין עלאין הסודות העליונים של המשפן פתוב, וראה ועשה בתבניתם וגו', וכתוב והקמת את המשפן כמשפטו וגו'. למדנו שאמר הקדוש ברוך הוא למשה כל התקונים וכל הדיוקנאות של המשפן, כל אחד ואחד פראוי לו, שהראה לו את מטטרו"ן שמשמש כהן גדול לפניו. ואם תאמר, הרי לא הוקם המשפן למעלה עד היום שהוקם המשפן למטה, ולא שמש אותו נער שלמעלה עד היום ששמשו למטה במשפן האחר הזה.

דלא למזוז מינה בכל עת ושעתא דאנת בעי. אנא וכל תנאין ואמוראין דמתיבתאן. קום אשלים פקודין דמרך.

פתח ואמר, (שמות כה) ועשו ארון עצי שטים. ספר תורה, עמודא דאמצעיתא. ארון דיליה, שכינתא. מבית ומחוץ תצפנו, לקודשא בריך הוא בשכינתיה, מלבר ומלגו (ד"א ל"ג דיליה) וכלא חד. מה דלאו הכי בארון דהאי עלמא, דאורייתא מלגו מין אחד, וארון מין אחרא. דא בכתיבת דיו, ודא עץ מצופה זהב. דודאי אורייתא חביבא מפלא, הדא הוא דכתיב, (איוב כח) לא יערקנה זהב וזכוכית.

ומסטרן אחרא אפילו בהאי עלמא, אחזי דכלא חד, דיו ועץ, (דדיו) מתפוחים, דאתעבידו בעץ אינון, (וכל מילין דדיו עץ אינון) ועוד, דיו אוכם מלבר, וחרור מלגו. הכי אינון (נ"א חכמים מארי תורה) מארי תורה וחכמים, אוכמים בהאי עלמא דאיהו לבר, שפירין בההוא עלמא דאתי, דאיהו מלגו. ובגין דא, דיו, לישנא דיו לעבד להיות כרבו. דיו: יו"ד יד"ו, חכמה ותבונה ודעת דכתב בר נש בידו בדיו. (ע"כ רעיא מהימנא).

פתח רבי יוסי ואמר, באינון רזין עלאין דמשפנא פתיב, (שמות כה) וראה ועשה בתבניתם וגו', וכתוב והקמת את המשפן כמשפטו וגו', אוליפנא דאמר ליה קדשא בריך הוא למשה, כל תקונין, וכל דיוקנין דמשפנא, כל חד וחד פדקא חזי ליה, דחמא ליה למטטרו"ן, דקא משמש לכהנא רבא לגו. ואי תימא, והא לא אתקם משפנא לעילא, עד יומא דאתקם משפנא לתתא, ולא שמש ההוא נער דלעילא, עד יומא דשמשו לתתא, בהאי משפנא אחרא.